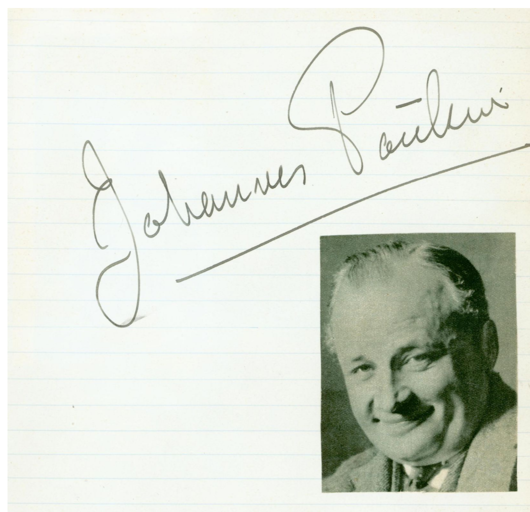
Kgl. Skuespiller, instruktør
Johannes Poulsen

og

Kgl. Skuespiller, direktør
Adam Poulsen

En illustreret diskografi







Johannes Poulsen i debutrollen 1901 og i "De danske i Paris"

Fra Dansk biografisk leksikon http://www.denstoredanske.dk/:

Johannes Poulsen (Født 17.11.1881 i Kbh. – død 14.10.1938 i Kbh. begravet i klitterne ved Tranestederne i Vendsyssel) skuespiller, sceneinstruktør, havde altid villet være skuespiller. Allerede som lille purk røbede han dramatiske evner. Fru Heiberg lagde mærke til hans skiftende udtryk når han sang sine små viser, og faderen nærede heller ikke tvivl om hans talent. Privat og på kostskole spillede Johannes Poulsen dilettantkomedie, bl.a. sammen med broderen Adam, og da de 1899 var blevet studenter fra Birkerød og året efter havde taget filosofikum, forberedte faderen dem til debut på Dagmar teatret (9.11.1901) hvor Johannes spillede Filippo i "Renaissance". Heldigere valg kunne næppe være truffet.

Som en fole sprang "Dag" graciøst omkring; han var slet ikke teknisk dygtig, og hans skæve mund skulle publikum først vænne sig til, men han interesserede alligevel ved ungdommen og charmen i sit væsen og den stil der var i hans krop. Festlig og musikalsk var denne yngling, som ikke blot kunne synge, men også foredrage en sang, bedst, når han akkompagnerede sig selv på lut.

Først virkede han som en kåd studenterskuespiller (Peter Ravn i "En Spurv i Tranedans"), men det viste sig snart, at han ejede dybere toner og kunne karakterisere og træde ud af sin egen individualitet. Moltonen i hans sceniske begavelse fik et smukt udtryk i William Taylor i Bjørnstjerne Bjørnsons "Maria Stuart", den blide resignation var bud fra hans eget bløde sind og der kan fra foredraget af sangen "Hver Glædesstund du fik paa Jord betales maa med Sorg" drages relationer til mange af hans senere skikkelser, først og fremmest Vilhelm i Adam Oehlenschlägers "Axel og Valborg" og Antonio i "Correggio".

Hans figurdannende evne var i hans første periode overordentlig rig og fornem stilfærdig: lagerist Sørensen i "Tante Cramers Testamente" var i sin lette komik et andet menneske end den sjælsfine typograf i "Haardt imod Haardt", og dristighed og sandt lune viste han som den forkælede Frida i "Ranke Viljer" ("To Gange To er Fem"), en nyskabning på vor scene. Andre vittigt sete hovedstadsfigurer fra de forskelligste miljøer var fuldmægtig Christensen i "Hr. Christensen" og soutenøren Ferdinand i "Brødrene Hansen".

I de syv sæsoner Johannes Poulsen tilhørte Dagmarteatret (1905-06 turnerede han som medlem af "De Otte" i Skandinavien) spillede han ca. 50 roller i hastigt skiftende forestillinger, hvorved han fristedes til, støttet af Martinius Nielsens diktion, at gå mere i bredden end i dybden. Sagamennesket Hallfred Vanraadeskjald og troubadouren Bertran de Born var typiske for det højttalende i hans fremstillingsform, den han siden anvendte hyppigt, fx som Calliban i "Stormen". Hvad han bød sin sonore stemme af kraftudfoldelse indtil råben var imponerende, men sjæleligt gik meget tabt under denne spilleform, og de roller, hvor sprogets brusen var ham vigtigere end den fantasifulde inderlighed, hørte ikke til de interessante fremstillinger i hans repertoire.



Johannes Poulsen som Hallfred Valraadeskjald

Som tidens ypperste scenetalent blandt de unge, ansattes Johannes Poulsen 1909 ved Det. kgl. Teater hvor en del af faderens og onklens yngre roller ventede ham (fx prinsen i "Der var engang" – og Ludvig Holbergs Henrik), men generelt sagt blev det de figurer han selv nyskabte, der gav ham plads og rang i teaterhistorien. Narrens tragiske poesi i "Helligtrekongers Aften" var et budskab fra hans egen følsomme sjæl, mens hans spil siden hen som Tobias Hikke i samme komedie og Rendegarn i "En Skærsommernatsdrøm" kun var støjende reminiscenser fra Olaf Poulsen.

Ligheden mellem de to kunstnere var kun af ydre art; han ejede hverken onklens vis comica eller hans skolede replik, men levede på fantasien og sin billeddannende evne. Derfor blev det hverken Henrik eller Harlekin, som knyttede ham til Holberg, men hans vittige, elegante Jean de France der sigtede mere på adelen end på borgerskabet, og hvormed han skaffede den gamle farce en tiltrækning som den aldrig før havde kendt. Han trak hovedlæsset ved skuepladsens 200-års fest 1922, da det første gang lykkedes at gennemføre en Holberg-uge, til hvilken lejlighed han skabte sin virtuose Vielgeschrey i "Den Stundesløse" og satte intermediet til "Kilderejsen" fantasifuldt i scene som en litterær lystrejse fra Holbergtiden til romantikken.

Men Oehlenschlägers poesi lå hans stemningsbevægede sind nærmere, og det skyldtes da også hans indsats, at digteren, hvis værker næsten var forsvundet fra nationalscenen, fik to store succeser i begyndelsen af dette århundrede: "Aladdin" og "Tordenskjold" (begge 1919). Han udførte selv titelrollerne; den saltvandsfriske søhelt, B. Denners portræt levendegjort, talte med klædelig og forsvarlig

norsk accent, og da han gentog indfaldet over for frasemageren Stensgaard i "De Unges Forbund" fulgte heldet ham atter; for øvrigt havde Henrik Ibsen godkendt eksperimentet, da den ældre Wilhelm Wiehe vovede det ved stykkets fremkomst.



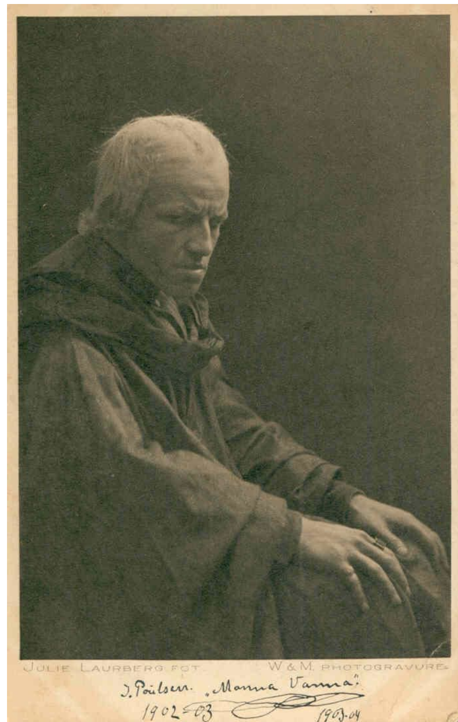
Johannes Poulsen og Bodil Ipsen i "Aladdin" som
Aladdin og Gulnare i 1919

Stensgaard var dog ikke Johannes Poulsens ypperste skikkelse hos Ibsen. Det var Peer Gynt (1913). Den norske Aladdin lykkedes ham bedre end den danske. De havde fantasi og tankeflugt og vovemod tilfælles.

I sine 37 skuespillerår skiftede Johannes Poulsen ham i ca. 250 roller. Replikkens nuancering var ikke det væsentlige for ham, men at figuren stod klart for tilskuerne i få, karakteristiske træk.

Han var en genial maskør med et stort kostumekendskab, erhvervet på talrige studierejser til alverdens museer. De maskebøger, han efterlod, er enestående i deres rigdom; det vil synes fremtiden utroligt, at alle disse forskellige ansigter skabtes af ét menneske. Ægte i elegance og stil var især hans skikkelser fra 1700-tallet (Charles i "Bagtalelsens Skole" - Esteban i "Madame") i mange tilfælde nøjedes han med skitsen, men hvis figurens indre væsen smeltede sammen med masken, opstod en rig og personlig skuespilkunst, der ved sin fantasi og sin indre varme sejrede over al kold teknik og scenisk beregning.

På grænsen mellem klogskab og afsind var Johannes Poulsen en mester; derfor blev August Strindbergs Erik XIV og Carl Gandrups dr. Vitus i "Munken gaar i Enge" store kunstværker som ikke kan kopieres. Det samme gjaldt Fedja i "Det levende Lig", billedet af et fint menneskes undergang i drik og karaktersvaghed, udført med flere sjælelige nuancer, end der fandtes i Alex. Moissis lyriske udgave af rollen.



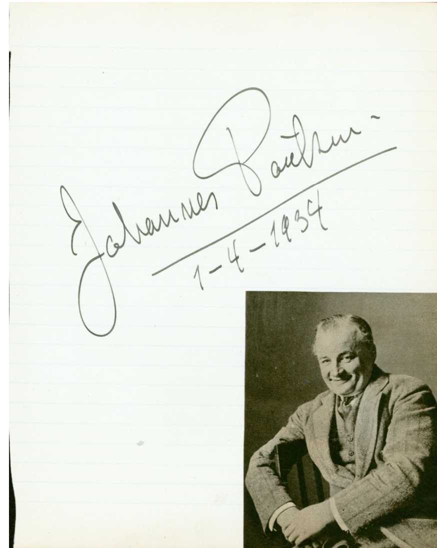
Johannes Poulsen i "Monna Vanna"

Billedets modsætning var grosserer Jacob Levin i "Indenfor Murene", vital i sin selvopholdelsesdrift, forretningsmand og jøde, på en gang københavner og international. Johannes Poulsen tog figurens miljø med ind på scenen og belyste den fra alle sider, var geskæftig og simpel, men også en god søn og en lykkelig far.

Til mesterværkerne hørte Arlechino i balletten "Pierrettes Slør" hvor han, skønt ordløs, skabte et uforglemmeligt billede af latent uhygge. Indre myndighed og vælde prægede hans Julius Cæsar; modsat har få kunnet fremstille slap, elegant dekadence så træfsikkert som Johannes Poulsen. Hans Henrik VIII i "Cant" hjalp Kaj Munk til hans første succes, et renæssancemenneske, brunstig, skarp og grov indtil tåbelighed, men også listig og myndig.

Af figurer fra de sidste år var skuespilleren i "En Sjæl efter Døden" en overlegen og elskværdig udlevering af han-primadonnaens psykologi, og bedsteborgeren Jeronimus i "Jean de France" viste Johannes Poulsen afklaret, besindig, konservativ.

Dermed sluttede rækken af hans menneskeskikkelser; hans kunstnerliv var til ende i samme tidlige alder som faderens; uden at ane at han var syg til døden, optrådte han sidste gang 31.5.1938 som Christian IV i "Elverhøj".



Som sceneinstruktør har Johannes Poulsen sin særlige plads i teatrets historie. I en artikel til et amerikansk teaterværk skrev han engang, at skuespilkunsten var meget mere end ordet, og at han som iscenesætter havde bestræbt sig for at få teatrets mange strenge til at klinge i harmoni: "Min Far saa sin Opgave i paa Scenen at gøre Menneskers daglige Liv virkeligt, men jeg ser min Opgave i at gøre Menneskers Drømme virkelige". Han var som instruktør en absolut modsætning til W. Bloch hvis kunst forekom ham grå og bundet til realismen. Johannes Poulsens epoke begyndte 1914 med "Det gamle Spil om Enhver", en hos os ukendt malerisk pragtudfoldelse, der stammede fra Max Reinhardt, hvis formidler på dansk teater Johannes Poulsen blev. Opførelsen var mere en kirkegang end en teaterforestilling.

Hvad han så og lærte på sine rejser, gik igen i hans scenerier; hans bog "Gennem de fagre Riger", 1916, blev baggrunden for opførelsen af "Aladdin" med al den østerlandske kolorit som mange mente tog livet af Oehlenschlägers poesi. Hans eksperimenter bragte ham også store nederlag, fx "Ulysses von Ithacia", 1934 og "Hamlet", 1937, men også store sejre, og da navnlig inden for operarepertoiret. Her var han en nybygger. Han tog malerne Agnes Slott-Møller og Kay Nielsen og Svend Gade i sin kunsts tjeneste og gav "Liden Kirsten", "Drot og Marsk", "Carmen" og andre operaer livfulde scenerammer af stor skønhed. Han oversatte tonebilledet til maleri, var, som Henri Nathansen skrev, "nærmere beslægtet med Musik, Maleri og Plastik end med Drama".

Det internationalt betonede i hans væsen gjorde ham til teatrets vindue ud mod Europa; han fik Jean Sibelius til at skrive musik til "Stormen", han modtog fremmede kolleger, fx Moissi og H. George, storstilet i sit hjem og bevægede Gordon Craig til at iscenesætte "Kongsemnerne" (1926), hvad der gav anledning til skriftet "A Production" (1926), en af de meget få verdensberømte bøger om dansk teater og et forsvar for Craigs banebrydende modernistiske ideer med vægt på lyd, lys og bevægelse samt på de vertikale linjer i scenebilledet.

1927 fik Johannes Poulsen gennemført opførelsen af "Erasmus Montanus" i Paris, spillet af Det kgl. Teaters kunstnere, og i tre år (1927-30) i hvilke han ikke var knyttet til Det kgl. Teater, turnerede han bl.a. i Nederlandene med "De Usynlige". På nordiske scener færdedes han husvant og havde stor ære af sin opførelse i Stockholm og Oslo af "Bagtalelsens Skole", og 1936 iscenesatte han med succes "Det gamle Spil om Enhver" på Hollywood Bowl i Californien. Derfor kaldte Max Reinhardt ham "einen der stärksten Träger der internationalen Kunst und Geistesgemeinschaft".

Edv. Brandes skrev engang: "I Johannes Poulsens Sind og Sjæl og Aand flyder, strømmer, jager, ildner, springer og danser Stemning og Indtryk, Set og Lært og Oplevet i en kalejdoskopisk Farvehvirvel". For så vidt mindede han ikke om faderen. Dennes særkende var klarhed og ro, mens Johannes Poulsen derimod var mystiker og fuld af overtro. Men der kunne drages paralleller mellem ikke få af deres figurer, og stemmerne havde toner fælles. Johannes Poulsens mandige styrke var ikke ringere, men hans fantasi mere frodig, og der var i hans sind et festligt moment, som faderen savnede. Det var denne festivitas han tilførte nordisk teater, noget farverigt og gyldent som forsvandt med ham.

Familie:
Forældre: kgl. skuespiller Emil Poulsen (1842-1911) og Anna A. D. W. M. Næser (1849-1934).

Gift 1. gang 27.2.1908 i Kbh. med Ingeborg Maria Hauge, (født 17.7. 1880) i Kristiania (gift 2. gang med grev Barrelet de Ricou, Paris), datter af grosserer Carl Andreas Hauge (1837-1900) og Anna Abelone Kloed (1843-1902). Ægteskabet opløst.

Gift 2. gang 30.6.1917 i Birkerød med Sylvia Mizpah Pio, (født 29.11.1878 i Chicago, død 24.4.1932 i Hellerup) (gift 1. gang 1903 med lensgreve Eggert Christopher K. til Knuthenborg, (1882-1920)), datter af socialistføreren Louis Pio (1841-94) og Louise A. H. Jørgensen (1853-1924). Ægteskabet opløst.

Gift 3. gang 31.5.1924 i Kbh. med solodanser Ulla Iversen (Ulla Poulsen Schou) (født 2.5.1905 i Kbh. – død 18.4.2001 i Aalborg), datter af snedker, senere kontorassistent Søren Iversen (1863-1940) og Laura Christiane Hansen (1864-1927).

– Bror til Adam og Svenn Poulsen (*ved dåben Svend*, 6.9.1872-17.3.1937).

Johannes Poulsen har medvirket i følgende film (fra www.danskefilm.dk)**:**

Stumfilm:
Elskovsbarnet (1910)
Djævlesonaten (1910)
Et gensyn (1910)
Elskovsleg (1910)
Indbruddet hos skuespillerinden (1911)
Balletdanserinden (1911)
Dyrekøbt glimmer (1911)

Tonefilm:
Champagnegaloppen (1938)

Bøger om Johannes Poulsen:
"Bogen om Johannes" af Michael Neiiendam
"Johannes Poulsen som iscenesætter" af Kirsten JacobsenBøger om Johannes

Tak til Statsbib. on-line, Karlerik Liliedahls bøger, www.danskefilm.dk og www.denstoredanske.dk og til Jan Mikkelsen for scans og Ulrik Birk Lauridsen for megen god info og mange fotos.

René Aagaard marts 2014

JOHANNES POULSEN DISKOGRAFI:

År	Matrice	Indhold	Plademærke
1894 ca.		**Husmandssangen** formentlig fra ”Verdens Herkules” Johannes Poulsen (12-13 år gammel!)	Rubens Valse
1894 ca.		**Hyldest til Generalkonsul Rubens** Olaf Poulsen med famile (måske med både Johannes og Adam)	Rubens Valse
1912.09.17.	4267ab	**Det regner, det regner**	2-82947
1912.09.17.	4267ab	**Det regner, det regner**	2-282573
1912.09.17.	4267ab	**Det regner, det regner** The clown's song af "Twelfth Night" (Dengang jeg var kun så stor som så) af "Helligtrekongers Aften" P. Heise/E. Lembcke efter Shakespeare Johannes Poulsen med Piano Akk. 2-82947 koblet med 2-82948 2-282573 koblet med 2-282574 også på LP	X 1346
6C 057 39404 A		**Historiske optagelser** (LP)	EMI 6C 057-39404
6C 057 39404 B		**Indspillet 1903-50**	





1912.09.17. 4268ab **A) Aj Caruli – B) Margaritha de parete** 2-82949
1912.09.17. 4268ab **A) Aj Caruli – B) Margaritha de parete** 2-282575
1912.09.17. 4268ab **A) Aj Caruli – B) Margaritha de parete** X 1345
Johannes Poulsen med Luth Akk.
2-82949 koblet med 2-82950
2-282575 koblet med 2-282576



Fotos: Ulrik Birk Lauridsen

1912? 2CS 1129-1 **Aj Caruli – Margarita de parete** (ES) HMV
Johannes Poulsen

Privatoptagelse(?) overført til plade i 1939.
Der er formentlig tale om ovenstående to optagelser lagt på en 30 cm plade med henblik på udgivelse umiddelbart efter Johannes Poulsens død.
Prøveplade Statsbib.

1912.09.17.	4269ab	**Spansk Gadevise**	2-82950
1912.09.17.	4269ab	**Spansk Gadevise**	2-282576
1912.09.17.	4269ab	**Spansk Gadevise**	X 1345
		Johannes Poulsen med Luth Akk.	
		2-82950 koblet med 2-82949	
		2-282576 koblet med 2-282575	



Fotos: Ulrik Birk Lauridsen

1912.09.17.	4270ab	**Haandværksmanden synger**	2-82948
1912.09.17.	4270ab	**Haandværksmanden synger**	2-282574
1912.09.17.	4270ab	**Haandværksmanden synger**	X 1346
		af Peter Faber	
		Johannes Poulsen med Luth Akk.	
		2-82948 koblet med 2-82947	
		2-282574 koblet med 2-282573	



1912.09.17. 484ac **Min Far han var en Fiskermand** (30 cm) 082067
1912.09.17. 484ac **Min Far han var en Fiskermand** (30 cm) 0282013
1912.09.17. 484ac **Min Far han var en Fiskermand** (30 cm) HMV Z 110
F. Andersen/Holger Drachmann
Johannes Poulsen med Luth Akk.



Foto tv: Ulrik Birk Lauridsen

1912.09.20. 488ac **Om ödet mig ska' schicka** (30 cm) 082068
1912.09.20. 488ac **Om ödet mig ska' schicka** (30 cm) 0282014
1912.09.20. 488ac **Om ödet mig ska' schicka** (30 cm) HMV Z 110
Fredmans sång 45
C. M. Bellman
Johannes Poulsen med Luth Akk.



Foto tv: Ulrik Birk Lauridsen

1938.04.02	2CS 1126-1 2CS 1127-1 2CS 1128-1	**Kejserens nye Klæder** (3xES)	HMV prøveplader fra radiooptagelse
		yderligere blev oplæst: **Flaskehalsen** **Laserne** H.C. Andersen Johannes Poulsen Overført til plader i 1938. Optaget af Hegermann-Lindencrone	
1938.10.20.		**Mindetale for Johannes Poulsen** **i Det kgl. Teater – 20.10.1938**	Statsradiofonien
	493	I	
	494	II	
	495	III	
	496	IV	
		Optaget af Statsradiofonien af "Cant" 3. Akt - i Kloster? Kaj Munk	
1938.01.06.		Johs. Poulsen, Bodil Ipsen, Holger Gabrielsen, Vald. Møller Fra en forestilling 6.1.1938	
6C 057 39404 A 6C 057 39404 B		**Peter Heise I Historiske optagelser** (LP) **Indspillet 1903-50**	EMI 6C 057-39404

Indhold:
Drot og marsk (Det var sig humleranken –
Jeg kender af navn kun guldet / Edith Oldrup, sopran –
Det Kongelige Kapel -- Johan Hye-Knudsen - dirigent –
Og er I dronningen ... Det var sig jomfru Svanelil / Anders Brems,
Ingeborg Steffensen og Lars Boe, sang –
Det Kongelige Teaters Kor – og Orkester -- Samuel Levysohn dir. –
Hvor er fru Ingeborg? / Holger Byrding og Tenna Kraft, sang –
Danmarks Radios Symfoniorkester -- Launy Grøndahl - dirigent –
Jeg beder for hver en vejfarende sjæl / Ebba Wilton, sopran – Ork.
Sange: (Ørnen løfter med stærke slag / Aksel Schiøtz, tenor –
Folmer Jensen, klaver –
Igennem bøgeskoven / Edith Oldrup, sopran – Elof Nielsen, klaver –
Dengang jeg var kun så stor som så / **Johannes Poulsen**, sang –
Klaverakk. –
Sol deroppe ganger under lide / Dorothy Larsen, sopran –
Herman D. Koppel, klaver –
Bergmanden / Helge Nissen, baryton – Klaverakk.
Ingen blomst i verdens lande / Käthe Bruun Bielenberg, sopran –
Folmer Jensen, klaver).



Foto: Ulrik Birk Lauridsen



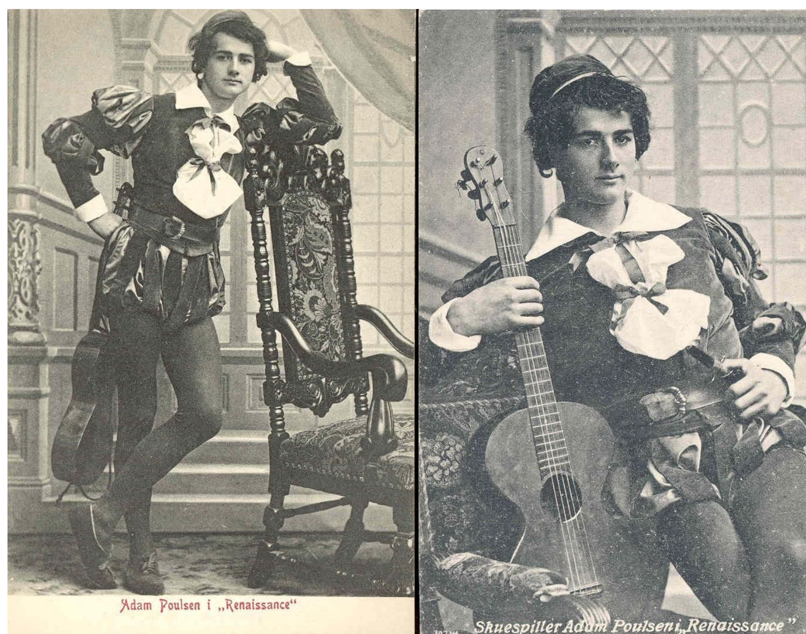
Johannes Poulsen i "De danske i Paris"

ADAM POULSEN DISKOGRAFI:



Adam Poulsen, (Født 19.11.1879 i Kbh. – død 30.6.1969 i Græsted), skuespiller, teaterdirektør. Adam Poulsen opgav den maritime bane han ved sin konfirmation var slået ind på, for 1899 at blive student fra Birkerød; året efter tog han filosofikum. Da faderen – navnkundige Emil Poulsen - efter sin afgang stod skarpt over for Det kgl. Teaters daværende ledelse, valgte han Dagmar teatret til forum for sine dramatisk begavede sønner Adam og Johannes.

Deres første optræden fandt sted under stor opmærksomhed 9.11.1901 i Holger Drachmanns "Renaissance", hvori Giulios rolle var som skrevet for Adam Poulsens ydre og indre personlighed. Han bidrog til det skønhedsindtryk forestillingen efterlod, og syntes nøjagtigere i udarbejdelsen og mere teknisk udviklet end broderen, men også uden dennes lysende indfald.



Adam Poulsen i debutrollen i 1901

Adam var en smuk ung mand, i hvis spil som lyrisk elsker der kunne være nogen modsætning mellem formen og indholdet, men i karakterroller røbede han trods sin ungdom en ualmindelig myndighed (fx som Flindt i "Varulven"). 1903-05 havde han sin "Sturm und Drang"-periode på Folketeatret med skuffelser (som chevalieren i "Ninon") vekslende med glæder; til de sidste hørte den ildfuldt glødende, fanatisk energifyldte pastor Bratt i "Over Evne" som han ca. 25 år senere spillede, på tysk, på Lübecks Stadttheater, og den rå kaptajn i O. E. Hartlebens "Karneval", en personifikation af det militære Tyskland. Adam Poulsens kunstneriske personlighed, det tunge og søgende og det myndige og bydende, trådte karakteristisk frem i disse to figurer.

1905-06 søgte han yderligere udvikling på Max Reinhardts skole i Berlin og hos Joseph Lewinsky i Wien. Senere udviklede han sit talent på Dagmarteatret, hvor han til 1909 ved broderens side spillede et rigt repertoire, fx Alexander den Store i "Kaianus", Harald Haarderaade i "Væringerne i Miklagaard" og blev det nye århundredes hidtil bedste Axel i "Axel og Valborg", 1906.

Under store forventninger kom begge brødre 1909 til Det kgl. Teater, men forholdene dér tilfredsstillede ikke Adam Poulsens virketrang. 1910 var han den kunstneriske grundlægger af det første danske friluftsteater i Dyrehaven som han med afbrydelse styrede i fjorten somre (til 1930), altid med et lødigt repertoire; en af hans smukkeste opførelser var åbningsforestillingen "Hagbarth og Signe". Adam Poulsens slanke skikkelse og stærke, klangfulde stemme smeltede sammen med naturomgivelserne; nordisk højhed og poesi prægede ham fx som Hagbarth og som Ebbe Skammelsen i H. Bergstedts folkevisespil. Friluftsteatrets succes førte ham til direktørposten ved Dagmarteatret 1911-14, hvor hans største kunstneriske indsats var opførelsen af "Bjerg-Eyvind og hans Hustru", og hvor "Milepæle" og "Min ven Teddy" var forestillinger byen skulle se.



Elna Jørgen Jensen og Adam Poulsen i "Ambrosius" i Dyrehaven
Fra en forestilling i 1923 eller 1924

Men Det kgl. teater drog ham på ny, og i Einar Christiansens "Fædreland" skabte han 1916 som Anthio en af sine smukkeste skikkelser om hvilken forfatteren skrev, at han uden al patetisk deklamation spillede "skønt og sikkert". Men om en naturlig fortsættelse af hans virke på nationalscenen blev der ikke tale; tværtimod rejste han til Helsingfors for i tre sæsoner (1916-19), netop i Finlands frigørelsesperiode, at lede Svenska Teatern. "Hamlet", "Antigone", "Det gamle Spil om Enhver" og "Jeppe paa Bjerget" prægede repertoiret, og professor Yrjö Hirn har vidnet at Adam Poulsens indsats i Finlands teaterliv "aldrig kan blive glemt". I Helsingfors udgav han også bogen "Skådespelarkonst", 1919.

Siden optrådte han som gæst ved svenske og danske scener samt på Betty Nansen Teatret (titelrollen i "Borgmesteren i Stilmonde") og Folketeatret (bl.a. "Ruy Blas"); 1923 foretog han med sin hustru en turné blandt danske i Nordamerika, og på teatret i Reykjavik har han med islandske kolleger spillet prinsen i "Der var engang" -; ved sit 25-års jubilæum var han gæst på nationalscenen (kong Skule i "Kongsemnerne").

Adam Poulsens kunstneriske livsbane var således meget urolig. Blandt hans mange roller var hos Shakespeare bl.a. Romeo og Hamlet; hos Adam Oehlenschläger foruden Axel og Harald Haarder-aade, Giulio Romano og Hakon Jarl; dog har han også lettere karakterer på sin spilleliste, fx Poul Abel i "Ranke Viljer" og byfogeden i "En Folkefjende", begge udført med fin ironi, men personlig har skikkelser som Bjerg-Eyvind og Henrik Percy i "Henrik IV" ligget ham nærmest.

På baggrund af sin kunstneriske stræben og som Det kgl. Teaters skarpe, men ikke uberettigede kritiker, fx i pjecen "Det kgl. Teaters Misère", 1921, stod han for mange som kandidat til chefposten, da undervisningsminister F. J. Borgbjerg kaldte ham dertil 1930 på grundlag af teaterloven af s.å. som indskrænkede statens tilskud og øgede direktørens magt. Afskedigelser som Adam Poulsen havde måttet foretage i årene på Dagmarteatret havde inden for murene gjort ham til en frygtet mand, og hans tiltrædelsestale som ministeren havde godkendt efterlod et udfordrende indtryk.

Adskillige kunstnere demonstrerede mod udnævnelsen ved at forlade teatret. Men Adam Poulsen skaffede dygtige stedfortrædere og tog fat på arbejdet med stor energi, og skønt pressereportagen var ham ugunstig, førte han vanskelige forestillinger frem til sejr, fx "Gaden", "Væringerne i Mikla-gaard" og "Den Stundesløse", hvori Liva Weel, som Adam Poulsen agtede at knytte til teatrets kommende anneksscene, som gæst var en udmærket Pernille. Han satte tempoet i vejret, og hvis hans ledelse var blevet af større varighed ville han uden tvivl have besejret modstanden, men allerede fra nytår 1931 blev han syg, og fra februar konstitueredes hans efterfølger, kontorchef Andr. Møller i embedet. Hindret af sygdom måtte Adam Poulsen siden hovedsagelig indskrænke sin gerning til oplæsning; af nye roller spillede han 1936 titelfiguren i "Daniel Hertz" på turné.



Adam Poulsen i "De fattiges Dyrehave"

Ligesom Emil Poulsens kunst stod i samklang med Holger Drachmanns digtning, var der lighed mellem Adam Poulsens talent og Axel Juels lyriske evne; det fremgik ikke mindst da han på Odense teater spillede titelrollen i "Knud Lavard", 1932. De blev båret af samme naturlige styrke og virilitet; de var enkle i udtryksformen og redelige. Baggrunden for begge var folkevisetonen, Oehlenschlägers og Drachmanns digtning. Adam Poulsens varme, personlige kamp for det klassiske repertoire i en tid med andre idealer, hans grundlæggelse af teatret i Dyrehaven og hans rene behandling af modersmålet danner billedet af en karakterfast mand, og dette billede blev styrket af den mandige måde, på hvilken han bar sit tragiske fald, netop da han havde nået sit mål.

Familie
Forældre: kgl. skuespiller Emil Poulsen (1842-1911) og Anna A. D. W. M. Næser (1849-1934).

Gift 1. gang 16.12.1906 i Søllerød med Ellen Rimestad, (født 21.7.1882 i Århus, død 9.3.1972 i Gentofte), d. af kontorchef, senere direktør ved Statsbanerne C.O. Rimestad (1848-1815) og Sophie F. Jespersen (1855-89). Ægteskabet opløst.

Gift 2. gang 21.8.1920 i Hvidbjerg, med skuespiller Nathalia Olivia Cathrine Krause, (født 15.4.1884 i Kbh. - død 1.9.1953 i Skodsborg), datter af kgl. kapelmusikus Olivio Krause (1857-1927) og Helga N. V. Neubert (1864-1940). Ægteskabet opløst.

Gift 3. gang 6.11.1947 i Søllerød med Jytte Knipschildt, (født 23.11.1913 på Ragnesminde, - død 28.6.1983 i Hellebæk) (gift 1. gang 1937 med civilingeniør Regnar William Søren Westenholz, 1904-78), datter af forpagter Carl Gustav Kninpschildt (1881-1963) og Thyra Helene Jensen (1882-1937). Ægteskabet opløst.

Bror til Johannes og Svenn (*ved dåben Svend*, 6.9.1872-17.3.1937,)

Udnævnelser: R. 1924. DM. 1931.

Fra www.danskefilm.dk:

Adam Poulsen har medvirket i følgende stumfilm:

Den dødes halsbånd (1910)
Dorian Grays portræt (1910)
Et gensyn (1910)
Djævlesonaten (1910)
Elskovsleg (1910)
Et menneskeliv (1910)
Privatsekretæren (1911)
Indbruddet hos skuespillerinden (1911)
Onkel og nevø (1911)
Der Königsadler (1912)
Dødsdrømmen (1912)
Luftskipperen (1913)
Af elskovs nåde (1913)
Scenens børn (1913)
Druknet i flammehavet (1914)
Via Crucis (1920)



Adam Poulsen - Elna Jørgen Jensen og Adam Poulsen
på Friluftscenen i Dyrehaven
("En Skærsommernatsdrøm" fra 1923?) - ("En Skærsommernatsdrøm" fra 1926?)

ADAM POULSEN DISKOGRAFI:

1894 ca. | | **Hyldest til Generalkonsul Rubens** | Rubens Valse
Olaf Poulsen med familie
(måske med både Johannes og Adam)

1913.09.18. | 634ac | **Uddrag af "Guldhornene"** (ES) | HMV prøveplade
Adam Oehlenschläger
Adam Poulsen, indtalt den 18/9 1913

Statsbiblioteket har to ekspl.:
1. Skænket af Dagbladet Politiken i
Henhold til Gavebrev af April 1913
2. Skænket af Anker Kirkeby, maj 1946.
Optaget til "Den danske Stats Arkiv for Films og Stemmer"

1913.09.18. | 5669ab | **En Replik** (Du dejlige Rosenknop) (ES) | HMV prøveplade
af Molbechs "Ambrosius"
Adam Poulsen, indtalt den 18/9 1913

Statsbiblioteket har to ekspl.:
1. Skænket af Dagbladet Politiken i
Henhold til Gavebrev af April 1913
2. Skænket af Anker Kirkeby, maj 1946.
Optaget til "Den danske Stats Arkiv for Films og Stemmer"

1923 | 1368at | **Prinsesse, jeg er fra et Land** | Polyphon S 46015
af "Der var engang"
Holger Drachmann
Adam Poulsen





1923 | 1369at | **Uskyldig som en Fugl** | Polyphon S 46016
af "Der var engang"
Holger Drachmann
Adam Poulsen

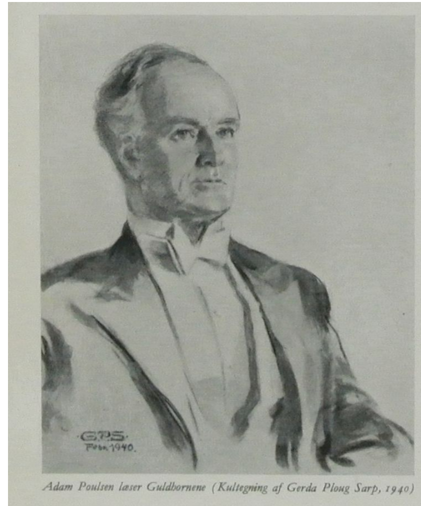
1923	1370at	**Laserne** H.C. Andersen Adam Poulsen	Polyphon S 46017



1923	1371at	**Jens Fisker** Jeppe Aakjær Adam Poulsen	Polyphon S 46018
1924.04.28.	BT 528-1	**Paa Dyrehavsbakken**	HMV 7-281157
1924.04.28.	BT 528-1	**Paa Dyrehavsbakken** af "St. Hansaftens Spil" Adam Oehlenschläger	HMV X 2116
1924.04.28.	BT 529-1	Mælkevejen	HMV ikke udsendt
1924.11.27.	BT 529-2	Mælkevejen Vintergatan Z. Topelius Adam Poulsen	HMV ikke udsendt

Kelly-arkivet angiver 28.11.24 for take-2

1924.04.28.	BT 530-1	**Ved Rugskellet**	HMV 7-281158
1924.04.28.	BT 530-1	**Ved Rugskellet** Jeppe Aakjær Adam Poulsen	HMV X 2116
1924.04.28.	BT 531-1	A) Pæ' sivensak B) Aftenmøde Adam Poulsen	HMV ikke udsendt


Adam Poulsen læser Guldhornene (Kultegning af Gerda Ploug Sarp, 1940)

Adam Poulsen 1940

1942.04.22.	2CS 2069-1	**Nordens Svaner (Svanerne)** (ES)	HMV prøveplade
1942.04.22.	2CS 2069-1	**Nordens Svaner**	HMV DB 5269
1942.04.22.	2CS 2069-2	Nordens Svaner	ikke udsendt
		af digtsamlingen "Genskær af Stjernerne"	
		Hans Hartvig Seedorff Pedersen	
		Adam Poulsen	
		Prøveplade i Statsbib.	



Begge optaget på foranledning af Knud Hegermann-Lindencrone "i Maj 1942"





Scans: Jan Mikkelsen





1942.04.22.	2CS 2070-1	**Frierscenen** (ES)	HMV prøveplade
1942.04.22.	2CS 2070-1	**Frierscenen**	HMV DB 5269
1942.04.22.	2CS 2070-2	Frierscenen af "Der var engang" Holger Drachmann Adam Poulsen Prøveplade i Statsbib.	ikke udsendt

"Guldhornene",
Det fremgår af Polydor-udgaven af "Guldhornene", reciteret af Adam Poulsen, at de er "Optaget paa Foranledning af Knud Hegermann-Lindencrone". Ved genudgivelsen på Polyphon med den røde etiket, blev side 4: 2130 HDK "Giulios Nocturne" fra "Renaissance" kaldt: Guldhornene 4. Del. Hvilket må siges at være en grov fejl (som dog siden blev rettet).

Matricenumrene på Polydor-udgaven er trykte og på Polyphon-udgaven håndskrevne og med enten stort eller lille HDK og et enkelt er oven i købet spejlvendt. Optagelserne er også udsendt på (LP-2) **Teaterliv 1923-1957** Danica DLP 8050

Teaterstykket "Renaissance" var brødrene Johannes og Adam Poulsens debutforestilling den 9. nov. 1901 på Dagmarteatret. Og rollen som Guillio (Nat) var oven i købet Adam Poulsens debutrolle.

1943.04.09. 2127 HDK **Guldhornene 1. Del** Polydor 68055
1943.04.09. 2127 **Guldhornene 1. Del** Polyphon HM 80034

I.P.E. Hartmann/Adam Oehlenschläger
Deklamation: Adam Poulsen
Statsradiofoniens Orkester –
Dir. Erik Tuxen









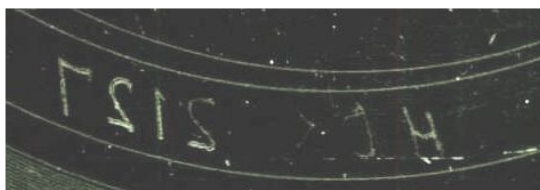
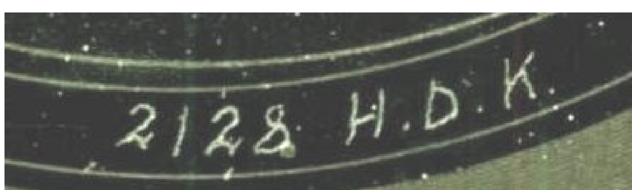




Matrice: 2127 og 2128 H.D.K. begge håndskrevne





Matricenummeret HDK 2127 står spejlvendt – begge håndskrevne

1943.04.09.	2128 HDK	**Guldhornene 2. Del**	Polydor 68055
1943.04.09.	2128 H.D.K.	**Guldhornene 2. Del**	Polyphon HM 80034
		I.P.E. Hartmann/Adam Oehlenschläger	
		Deklamation: Adam Poulsen	
		Statsradiofoniens Orkester –	
		Dir. Erik Tuxen	

1943.04.09.	2129 HDK	**Guldhornene 3. Del**	Polydor 68056
1943.04.09.	2129 hdk	**Guldhornene 3. Del**	Polyphon HM 80035
		I.P.E. Hartmann/Adam Oehlenschläger Deklamation: Adam Poulsen Statsradiofoniens Orkester – Dir. Erik Tuxen	





Th: Håndskrevet matricenr. 2129 hdk



For 3. del har man brugt en anden type etiket end til de to første sider
Håndskrevet matricenr. 2130 hdk

1943.04.09. 2130 HDK **Giulios Nocturne** Polydor 68056
1943.04.09. 2130 hdk **Giulios Nocturne** Polyphon HM 80035

af "Renaissance"
P.E. Lange-Müller/Holger Drachmann
Deklamation: Adam Poulsen
Statsradiofoniens Orkester –
Dir. Erik Tuxen





Den røde etiket er misvisende, da Oehlenschlägers digt "Guldhornene" slutter på foregående side (side 3) og det er Drachmanns tekst på denne side. Fejlen er dog blevet rettet på senere oplag.





Den rettede etiket.
Til den 4. sider th. har man brugt endnu en ny type etiket
Foto tv: Hans-Georg Nielsen

1943 XXKpo 4301-1 **Opgøret mellem Olav og Hakon 1.-Del** Dansk Drama. Diskotek 7
1943 XXKpo 4301-1 **Opgøret mellem Olav og Hakon 1.-Del** Odeon XXD 8006
af "Hakon Jarl, 3. Akt"
Adam Oehlenschläger
Svend Methling og Adam Poulsen
Udgivet i serien (1943):
"Dansk Dramatisk Diskotek" 1. Serie nr. 7
Special-Optagelse for
"Dansklærerforeningen" til Brug
ved Skoleundervisningen
Odeon etiketten er først udsendt i 1952









Scans: Jan Mikkelsen

1943 XXKpo 4302-1 **Opgøret mellem Olav og Hakon 2. Del** Dansk Drama. Diskotek 8
1943 XXKpo 4302-1 **Opgøret mellem Olav og Hakon 2. Del** Odeon XXD 8006
af "Hakon Jarl, 3. Akt"
Adam Oehlenschläger
Svend Methling og Adam Poulsen
Udgivet i serien (1943):
"Dansk Dramatisk Diskotek" 1. Serie nr. 8
Special-Optagelse for
"Dansklærerforeningen" til Brug
ved Skoleundervisningen
Odeon etiketten er først udsendt i 1952

1943.03.25. 2CS 2298-1 **Scener fra Sct. Hansaften-Spil I** (30 cm) HMV DB 5275
Adam Oehlenschläger
Adam Poulsen

Indhold I:
Prologen - De Kørende - Gøglerne –
Linedanseren - Glaspusteren – Den fulde Mand





Fotos: Ulrik Birk Lauridsen





1943.03.25.	2CS 2299-1	**Scener fra Sct. Hansaften-Spil II** (30 cm) Adam Oehlenschläger Adam Poulsen Indhold II: Ved Klampenborg – I Skoven - Egen – Sct. Hansormen – Døden – Smaafuglene	HMV DB 5275
1944.05.	2CS 2416-1	**Hjortens Flugt I. Del** (30 cm) Christian Winther Adam Poulsen Beror hos Statsbib.	HMV prøveplade
1944.05.	2CS 2417-1	**Hjortens Flugt II. Del** (30 cm) Christian Winther Adam Poulsen Beror hos Statsbib.	HMV prøveplade
1949.11.18.		**Nordiske Digte** Adam Poulsen	Radioudsendelse
1949.12.06.		**Opgøret med Olav** af "Haakon Jarl" Adam Oehlenschläger Adam Poulsen og Svend Methling	HMV KALP 17
		St. Hans Aften-Spil Adam Oehlenschläger Adam Poulsen	HMV KALP 17
		Fra Adam Poulsens afskedsforestilling - i Studenterforeningen - som yderligere omfattede: Julestuen Klokken	

Ifølge indspilningsbilaget skulle Adam Poulsen (i 1959) have 5,00 kr. pr. solgt LP-plade. Da Hegermann-Lindencrone havde udbetalt ham et forskud på 1.700,00 kr. skulle de dog først betales, inden Adam Poulsen fik mere udbetalt. Svend Methling fik ¼ % af bruttoprisen pr. plade. Netto prisen var 26,45 kr. pr. stk. Der blev fremstillet 500 LP'er.

1956 **Guldhornene** ?
Adam Oehlenschläger
Jens Fisker
Jeppe Aakjær
Laserne HMV KALP 19(?)
H.C. Andersen
Adam Poulsen
De to første er formentlig Hegermann-Lindencrones optagelser. Den sidste var til "H.C. Andersen-Samfundets Stemmearkiv".

1957.04.20. **Guldhornene** Radioptagelse
Adam Oehlenschläger
Adam Poulsen
Statsradiofoniens ork. - dir. Erik Tuxen
Fra en radioudsendelse med dansk musik
DR båndarkiv 13.808-57

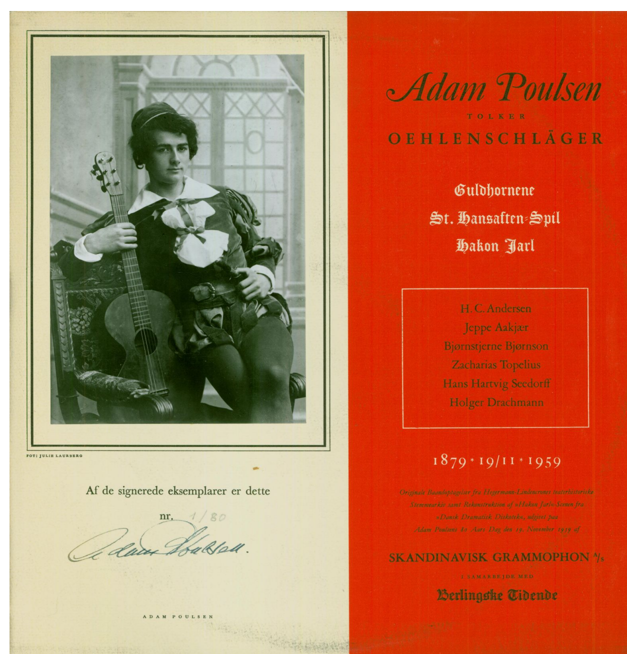
1959.11.14. **Guldhornene** HMV KALP 17
Adam Oehlenschläger (kun 3. oplag)
Adam Poulsen
Optaget på Frederiksbergs Slot
af Hegermann-Lindencrone i
forbindelse med Oehlenschlägers
180 års fødselsdag markeret af
"Bakkehuset" ved Dansk Litteraturforenings aarsmøde.
Indspillet i stereo, men overført til mono på LP'en.

2XCS-194-A **Adam Poulsen tolker** (LP) HMV KALP 17
2XCS-195-A **Adam Oehlenschläger, H.C. Andersen,**
Jeppe Aakjær, Bjørnstjerne Bjørnson,
Zacharias Topelius, Hans Hartvig Seedorff
og Holger Drachmann

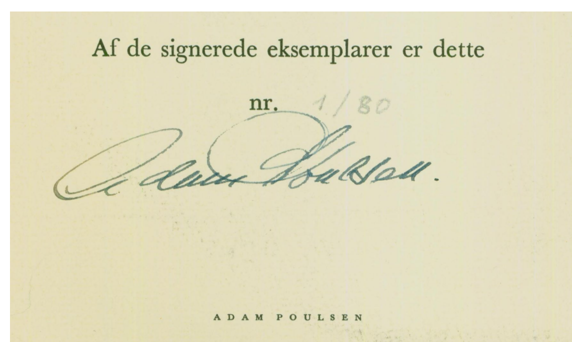
Udgivet af Skandinavisk Grammophon A/S
i samarbejde med Berlingske Tidende i anledning
af Adam Poulsens 80 års dag.
Udsendt i tre oplag:
1. oplag: 19. Nov. 1959 med:
15 personligt tilegnede og signerede eks. som ikke kom i handelen
1-80 nummererede og signerede eks.
81-400 nummererede eks.
2. oplag: Dec. 1959 unummereret
3. oplag: Jan. 1960 unummereret

Indhold:
Adam Oehlenschläger: Guldhornene.
(På 1. og 2. oplag er det udgaven fra 1943.
På 3. oplag er det en ny optagelse fra 14.11.1959.)
1956? H.C. Andersen: Laserne.

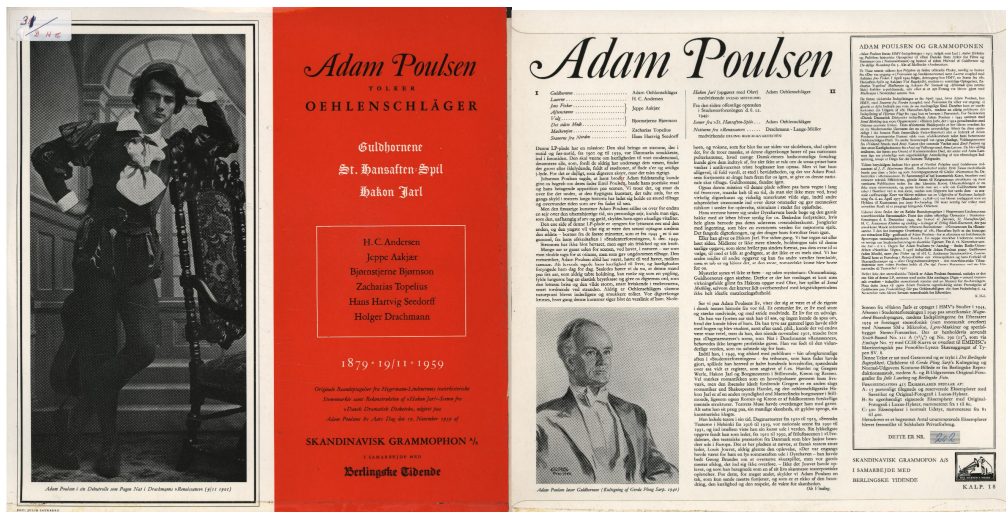
1959.10./11.	Jeppe Aakjær: Jens Fisker – Aftenstævne.
1959.10./11.	Bjørnstjerne Bjørnson: Valg - Det første møde.
1959.10./11.	Zacharias Topelius: Mælkevejen.
1959.10./11.	Hans Hartvig Seedorff: Svanerne fra Norden.
1943	Adam Oehlenschläger: Haakon Jarl m. Svend Methling
1949.12.06.	Adam Oehlenschläger: Scener fra St. Hans Aften-Spil Optaget ved afskedsforestillingen i Studenterforeningen.
1959.11.02.	Holger Drachmann: Renæssance (Notturno) med Erling Bloch-Kvartetten



Til forskel fra nedenstående, er det et rigtigt foto, som er limet på coveret.
På cover KALP 18 men på labels KALP 17



Nr. 1/80



(Cover KALP 18 labels KALP 17) LP nr. 202

Fotografi i Luxus-Hylster, nummereret fra 1 til 80.
C: 320 Eksemplarer i normalt Udstyr, nummereret fra 81 til 400.
Herudover er et begrænset Antal unummererede Eksemplarer blevet fremstillet til Selskabets Privatforbrug.

DETTE ER NR. 202

SKANDINAVISK GRAMMOFON A/S
I SAMARBEJDE MED
BERLINGSKE TIDENDE

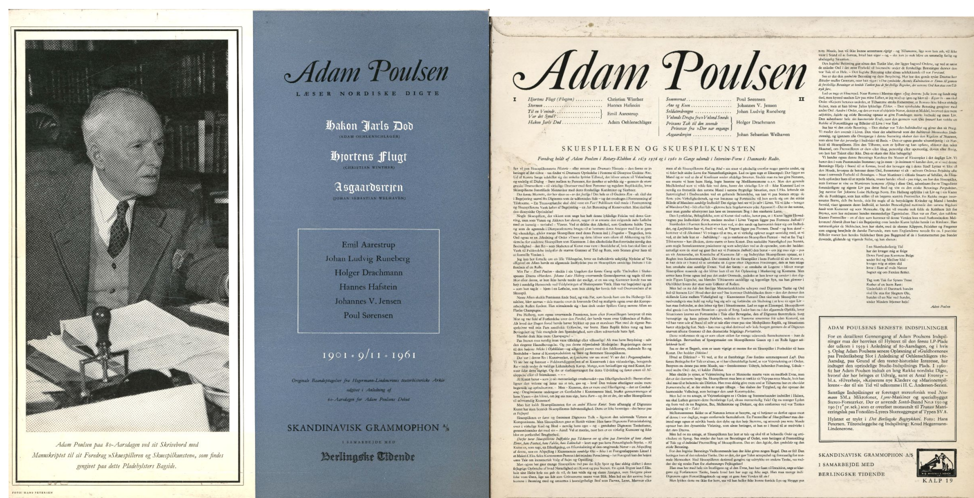
HIS MASTER'S VOICE

KALP. 18



1960-61	2XCS 200A 2XCS 201A	**Adam Poulsen læser** (LP) **nordiske digte** udgivet af Skandinavisk Grammophon A/S i samarbejde med Berlingske Tidende. Udsendt 1. nov. 1961 i anledning af 60 års dagen for Adam Poulsens debut.	HMV KALP 19

Indhold:
Christian Winther: Hjortens flugt (Flugten).
Hannes Hafstein: Stormen.
Emil Aarestrup: Til en veninde - Var det synd?
Adam Oehlenschläger: Hakon Jarls død.
Poul Sørensen: Sommernat.
Johannes V. Jensen: Ane og koen.
Johan Ludvig Runeberg: Soldaterdrengen.
Holger Drachmann: Vølunds Drapa fra ”Vølund Smed”
Prinsens tak til den sovende prinsesse fra ”Der var engang”
Johan Sebastian Welhaven: Asgaardsrejsen





(1984) **Teaterliv 1923-1957** (LP-2) Danica DLP 8050

Indhold:
Scener fra: Af Essay om Ludvig Holberg 1930
Den stundesløse 1930 - Barselstuen 1940
Maskarade 1939 - Den politiske kandestøber 1944 –
Jeppe på bjerget 1950erne - Jeppe på bjerget 1955 –
Genboerne 1938 - Genboerne 1939 - Genboerne 1923 –
Skærmydsler 1937 - Søstormen 1957 - Darduse 1952 –
Den gale fra Chaillot 1957 - **Guldhornene 1943** –
Peer Gynt 1944 - Vølund Smed 1942 –
Der var engang 1942 - Der var engang 1941

Medvirkende:
Betty Hennings, Poul Reumert, Bodil Ipsen,
Carl Alstrup, **Adam Poulsen,** Else Skouboe,
Karin Nellemose, Anna Bloch, Mogens Wieth,
Clara Pontoppidan, Ib Schønberg, Sigrid Neiiendam,
Osvald Helmuth, Rasmus Christiansen, Maria Garland,
Holger Gabrielsen.



Foto: Ulrik Birk Lauridsen